UTFORMING: DIMMEN DESIGN ILLUSTRASJON: S. SKARBØVIK

GARDSANLEGG FRÅ FOLKEVANDRINGSTID

Her på Kjødlingvollen kan ein sjå restane etter eit gardsanlegg frå folkevandringstida (400-600 e.Kr). Her er minst 2, mogeleg 4 hustufter, 1 innhegning, minst 5 gravrøyser, ca. 100 rydningsrøyser og 2 påviste gardfar. Frå gardsanlegget er det god utsikt over Høgsfjord og ytre del av Lysefjorden.

Hus frå denne perioden i Rogaland følgjer stort sett det same mønsteret; menneska budde i vestdelen og dyra i austdelen. Taket var lågt og dekka av torv. Veggane hadde ståande plank og på utsida av desse var der isolerande veggvollar i stein. Dette skil seg frå husa frå folkevandringstid som er funne på Landa på Forsandmoen. Dei har ikkje slike ytterveggar i stein.

Omlag 600 e.Kr vart garden på Kjødlingvollen liggjande øyde og aldri tatt opp att. Tilsvarande ser vi skjedde med svært mange gardar i folkevandringstida. Ein er ikkje sikker på kvifor dette skjedde, men der er ulike teoriar om klimaforverring og pest.

Namnet "Kjødlingvoll" kan koma av ordet "Kjødling". Å kjødla (eller styva) var å hogga eit tre av, omlag 2-3 meter over bakken. Borken på dei fine greinene som voks ut vart nytta som fôr til dyra. Truleg har ein på denne staden hatt mange slike kjødlingstuar, og området har fått namn etter dette.

HOFANLAGE KJØDLINGVOLLEN IN OANES

In Kjødlingvollen sind Reste einer Hofanlage aus der Zeit der Völkerwanderung (400–600 n. Chr.) erhalten geblieben, und zwar mindestens 2 (möglicherweise 4) Hausfundamente, 1 Umzäunung, mindestens 5 Grabsteine, ca. 100 angesammelte Steinhaufen und 2 nachgewiesene Steinwälle. Von der Hofanlage überblickt man den Høgsfjord und Teile des Lysefjords.

Die damaligen Häuser in Rogaland waren im Prinzip alle gleich: Die Menschen bewohnten den westlichen Teil, die Tiere waren im östlichen Teil untergebracht. Das niedrige Dach war mit Grassoden gedeckt. Die Wänder bestanden aus senkrechten Brettern, außen waren zur Wärmedämmung Steine aufgeschichtet. Häuser aus der Zeit der Völkerwanderung, wie sie z. B. in Landa (Forsandmoen) gefunden wurden, hatten keine derartigen Steinwände.

Um 600 n. Chr. verließen die Menschen Kjødlingvollen. Das Gleiche geschah mit vielen anderen Höfen während der Zeit der Völkerwanderung. Über die Ursachen gibt es verschiedene Theorien (u. a. Klimaverschlechterung und Pest).

Der Name "Kjødlingvollen" mag mit dem Dialektverb "kjødle" zusammenhängen. Damit wird das Absägen (Stutzen) eines Baumes 2–3 Meter über dem Boden bezeichnet. Die Rinde der nachwachsenden dünnen Zweige diente als Tierfutter. Wahrscheinlich standen an dieser Stelle viele solcher "Baumstümpfe", und so kam es zu diesem Namen.

KJØDLINGVOLLEN FARMSTEAD, OANES FARM

As we look around Kjødlingvollen we can see the remains of a farmstead dating from the Migration Period (400-600 AD). There are at least two, and perhaps four house sites, one paddock and at least five burial mounds, a hundred piles of rocks cleared from fields and two proven stone fences. The farmstead provides a stunning view of Høgsfjord and the entrance to mighty Lysefjorden.

Houses dating from this period in Rogaland all seem to fit a set pattern - with people in the western end and livestock in the east. The roof was low and sealed with peat. The walls of vertical planking were insulated on the outside with piled stones, distinguishing them from the homesteads of the same age found at Landa in Forsandmoen, where no insulating walls were built.

In about 600 AD the farm at Kjødlingvollen was abandoned never to be reoccupied. The same fate befell very many farms in the Migration Period. Just what was the reason for the demise is not known, but some authorities suggest climatic change or plague.

The name may derive from the word "kjødling" meaning to chop down a tree 2-3 metres above ground level. The bark on the new shoots that spring out makes useful fodder for livestock. We can surmise that the farm was surrounded by fields of these bushes from which it took its name.

Rogaland fylkeskommune

Skiltet inngår i eit prosjekt som har mottatt støtte frå EU sitt regionale utviklingsfond, INTERREG IIC-programmet for Nordsjøen.